

Informe jurídic en relació amb l'esborrany de Decret pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa- Tagomago i s'hi regulen les activitats d'extracció de flora i fauna marina, i les activitats subaquàtiques

De conformitat amb el que disposa l'article 46.1 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, aquest Servei Jurídic informa l'Esberrany de Decret pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa- Tagomago i s'hi regulen les activitats d'extracció de flora i fauna marina, i les activitats subaquàtiques.

Antecedents

Les reserves marines són àrees marines on es limita l'explotació dels recursos marins vius per incrementar la repoblació d'alevins i fomentar la proliferació de les espècies marines objecte d'explotació o protegir els ecosistemes marins amb característiques ecològiques diferenciades. D'acord amb l'article 8.3 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, pot ser objecte de regulació en el si de les reserves marines qualsevol activitat que pugui afectar els recursos marins vius, i ho han de ser necessàriament totes les activitats d'extracció de flora o fauna marines i les activitats subaquàtiques.

A l'empara del Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears ha establert, des del 1999, una xarxa de reserves marines al litoral balear que ha demostrat ser una eina de gestió important per recuperar les poblacions de peixos comercials i per conservar els hàbitats marins naturals.

La creació d'una nova reserva marina a les aigües interiors de la costa nord-est d'Eivissa i de l'entorn de l'illot de Tagomago produirà un increment substancial de les poblacions de peixos comercials dins la reserva marina i els voltants d'aquesta, cosa que afavorirà el sector pesquer artesanal d'Eivissa i les activitats econòmiques relacionades amb l'observació dels peixos i la pesca recreativa de superfície.

L'àrea marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago presenta un valor ecològic i pesquer considerables, atès que, tal com posa de manifest l'estudi científic presentat pel Consell Insular d'Eivissa, té una importància capital per a la flota d'arts menors d'Eivissa i inclou una sèrie de "punts calents" de biodiversitat marina on coincideixen l'activitat pesquera professional, la recreativa i altres activitats econòmiques, en particular el busseig turístic. La zona proposada com a reserva marina té gran diversitat de comunitats marines, com són praderies de *Posidonia oceanica*, comunitats de *Cymodocea nodosa*, comunitats d'algues fotòfiles i comunitats d'algues esciòfiles i hemiesciòfiles, ambdues lligades a fons rocosos, comunitats d'arenes fines, arenes gruixades i mitjanes en les quals podem trobar fons de rodòlits o coral·lígens, etc. A més, la batimetria de la zona mostra diversos esculls submarins que emergeixen, com són les lloses de Santa Eulària i des Figueras, i altres que no, com els esculls de Cala Mestella o Cala Jonc.

A l'àrea marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago es practiquen activitats que tenen una relació directa amb els recursos pesquers: l'exploten de manera tradicional, amb fins a 8 tipus diferents d'ormeigs o mètiers, les embarcacions professionals d'arts menors d'Eivissa, és objecte d'una intensa pesca recreativa de superfície (volantí i curricà) i submarina, i també s'hi du a terme busseig recreatiu turístic. Per tal de recuperar poblacions de peixos properes a les potencials, és necessari regular-hi aquestes activitats perquè les autoritzables es practiquin de manera compatible amb la conservació de la riquesa biològica i dels recursos marins vius.

Així mateix, la zona inclou part o la totalitat dels espais següents, inclosos dins la xarxa Natura 2000: nord de Sant Joan (LIC ES5310112), Tagomago (LIC i ZEPA ES0000082), àrea marina de Tagomago (LIC ES5310107), illots de Santa Eulària, Redona i es Canar (LIC i ZEPA ES0000242), i espai marí del Llevant d'Eivissa (ZEPA ES0000517). Aquests espais s'han declarat en el marc d'aquestes directives: Directiva 2009/147/CE, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres i Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

L'estudi científic també ha posat de manifest que a l'àrea marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago, les captures de pesques experimentals són significativament més baixes que les de la reserva marina dels Freus d'Eivissa i Formentera, tot i ser les localitats mostrejades de característiques ambientals

similars. Així mateix, els censos de peixos realitzats en el marc d'aquest estudi han posat en relleu que la zona presenta un potencial elevat per allotjar-hi grans predadors i, en concret, la zona de Tagomago sembla un lloc de gran importància per a la cirviola (*Seriola dumerili*), espècie d'interès pesquer; no obstant això, les dades recollides ressalten que hi manquen, o presenten baixes en abundància i mides, els grans predadors litorals com l'anfós comú (*Epinephelus marginatus*), el déntol (*Dentex dentex*) o fins i tot el cap-roig (*Scorpaena scrofa*), tot i comptar amb un entorn idoni per a la biologia d'aquests.

L'estudi esmentat proposa, a més, establir una zona de reserva integral, sense cap tipus de pesca, en un àrea de 250 ha a l'entorn de la llosa del Figuerà. Aquesta zona és un "punt calent" de biodiversitat favorable a la concentració d'espècies depredadores, com el déntol, la cirviola o les diferents espècies d'anfós, entre d'altres, les poblacions de les quals experimentaran un gran desenvolupament en absència de pesca, la qual cosa afavorirà la preservació i regeneració dels recursos marins de la zona.

Per tot l'anterior, la Comissió de Medi Ambient del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 10 de maig de 2017, aprovà instar el Govern de les Illes Balears perquè iniciés els tràmits per crear una reserva marina d'interès pesquer a l'illot de Tagomago i zones adjacents. Aquesta sol·licitud en reforçava una d'anterior, del 3 de novembre de 2015, en el mateix sentit, de la Confraria de Pescadors d'Eivissa. Una part important de la zona proposada està ubicada en aigües interiors de les Illes Balears, on la competència per establir reserves marines és del Govern de les Illes Balears.

Consideracions jurídiques

a) Competència

- La Constitució espanyola de 1978 estableix en l'article 148.1.11 que les Comunitats Autònomes poden assumir competències en matèria de pesca en aigües interiors, marisqueig i aquicultura, caça i pesca fluvial.
- L'article 30.22 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears atorga a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aquicultura
- L'article 8 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears regula la figura de les reserves marines. En concret, l'article 8.1 indica que les reserves marines només poden ser creades, modificades o revocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

b) Legalitat

L'Esborrany de Decret sotmès a informe s'insereix en el marc normatiu següent:

En l'àmbit comunitari:

- La Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres

En l'àmbit estatal:

- L'article 148.1.11 de la Constitució espanyola estableix que les Comunitats Autònomes tenen competència en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aqüicultura.

En l'àmbit autonòmic:

- L'article 30.22 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears de 2007 atorga a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aqüicultura.
- La Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears.
- El Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, i les seves modificacions, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en l'article 2.8 b estableix que la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de recursos marins i pesca marítima en aigües interiors.

A la vista de la memòria i del projecte de disposició que conformen l'expedient d'elaboració, es comprova que s'ha justificat l'oportunitat i la finalitat de la regulació. També es considera que el text del Decret sotmès a informe no contradiu ni s'oposa al que disposa la normativa que l'empara.

c) Procediment

1.- Compliment del que preveu l'article 132 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques.

A la sessió plenària del Consell de Govern de 22 de desembre de 2017 es va aprovar el pla normatiu pel 2018 i pel que fa a les iniciatives reglamentaries s'inclou el Decret de referència.

2. Compliment de l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Mitjançant la Resolució del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 12 de gener de 2018 es va dur a terme el tràmit de consulta prèvia per un període de quinze dies, així des del 24 de gener fins data 13 de febrer, es va publicar a la pàgina de *Participa Ciutadana* (<http://participaciociutadana.caib.es>) l'enllaç de la Consulta pública prèvia a la redacció del projecte de decret de referència, de la qual cosa el Cap del Servei d'avaluació i participació ciutadana n'ha expedit certificat el 14 de febrer de 2018..

3. Compliment de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

En la tramitació del projecte que motiva aquest informe s'han observat els tràmits del procediment per a l'elaboració de disposicions administratives establert en els articles 42 i següents de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

Mitjançant Resolució del Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 16 de març de 2018, es va iniciar el procediment d'elaboració del Decret designant la Direcció General de Pesca i Medi Marí com a òrgan competent per a la seva tramitació.

Alhora l'esborrany s'ha sotmès al tràmit d'audiència de les entitats i organitzacions directament relacionades amb la matèria objecte de regulació i a la Direcció General de Recursos Pesquers i Aqüicultura del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, d'acord amb l'article 43 de la Llei esmentada. Així mateix, també s'han consultat els ens territorials. A més, el projecte també haurà de ser informat per la Secretaria General de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, de conformitat amb l'article 46.2 de la Llei 4/2001.

Així mateix, es va fixar un termini de quinze dies per al tràmit d'informació pública (BOIB núm. 049 de 21 d'abril de 2018).

Alhora el projecte de Decret ha estat publicat pel mateix termini a la pàgina de *Participació Ciutadana* (<http://participaciociutadana.caib.es>), de la Conselleria de Participació, Transparència i Cultura, de la qual cosa el Cap del Servei d'avaluació i participació ciutadana n'ha expedit certificat el 15 de maig de 2018.

Així mateix consta a l'expedient certificació de la sessió núm. 32 del Consell Pesquer, on es va donar compta de la proposta per establir la Reserva Marina de la costa nord-est d'Eivissa- Tagomago.

Atès l'objecte del Decret no es pertinent acomplir la previsió de l'article 14 de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat.

Pel que fa al compliment dels principis prevists en els articles 4 i 5 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible és d'assenyalar que atès que ens trobem davant un procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general és necessari acreditar que la norma esmentada compleix amb els principis que amb caràcter bàsic estableix l'article 4 de la Llei d'Economia Sostenible, 2/2011, de 4 de març.

En aquest sentit i d'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, queden suficientment justificats els principis de bona regulació següents: de necessitat i eficàcia, perquè aquesta norma és l'instrument més adequat per garantir la conservació dels recursos pesquers a la zona; de proporcionalitat, atès que la creació de la reserva s'ha d'entendre com un desplegament reglamentari de primer grau de l'article 8.1 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears, que estableix que "les reserves marines només poden ser creades, modificades o revocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears"; de seguretat jurídica, atès que es tracta d'una norma, s'insereix amb caràcter estable al marc normatiu autonòmic; de transparència, en relació amb el qual s'ha de destacar la participació ciutadana abans i durant el procés d'elaboració de la norma; i, finalment, d'eficiència, atès que la iniciativa normativa no implica càrregues administratives innecessàries.

També, i amb l'objecte de millorar la qualitat regulatòria i l'aplicació dels principis de sostenibilitat i bona regulació, la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, en aplicació de l'article 5 de la norma esmentada, ha valorat de forma prèvia i posterior la implantació normativa en el sector, fent ús del processos de consulta adients per aconseguir que la norma sigui el producte d'un consens amb el sector. Per tant s'ha de fer constar que el projecte normatiu s'adequa als principis de bona regulació prevists a l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre del procediment administratiu comú de les Administracions Públiques.

Alhora és de referir la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a la adolescència, i senyalar que atès l'objecte del projecte de Decret que s'informa, aquest no té cap repercussió ni positiva ni negativa pel que fa a l'abast de la normativa estatal meritada.

Així mateix el projecte de Decret que s'informa no afecta a les previsions legals previstes a la disposició addicional desena de la Llei estatal 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses (afegida per la disposició final cinquena, apartats tres, de la Llei 26/2015, de 28 de juliol).

En cap cas el contingut de la disposició reglamentària que s'impulsa afecta a la igualtat i no discriminació de les persones LGTBI, els drets i llibertats de les quals es regulen per l'article 32 de la Llei autonòmica 8/2016, de 30 de maig.

Alhora consta a l'expedient que s'ha remés el projecte de Decret a la Direcció General de Recursos Pesquers i Aquicultura del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, perquè d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 1967/2006, del Consell, de 21 de desembre de 2006, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers en el mar mediterrània i pel que es modifica el Reglament (CEE) núm. 2847/93 i es deroga el Reglament (CE) NÚM. 1626/94, sigui comunicat a la Comissió Europea.

Atès el contingut del Decret, no s'ha de sotmetre al dictamen del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, òrgan d'assessorament en matèria econòmica i social.

Finalment, d'acord amb el que estableix l'article 18.7 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears, l'Esborrany de Decret s'ha de remetre a aquest òrgan perquè emeti el seu dictamen, atès que ha de ser consultat preceptivament.

Conclusió

Analitzat el contingut de l'Esborrany de Decret pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa- Tagomago i s'hi regulen les activitats d'extracció de flora i fauna marina, i les activitats subaquàtiques, es conclou que s'ajusta a la normativa de la comunitat autònoma de les Illes Balears i a la resta de normes aplicables, per la qual cosa aquest Servei Jurídic emet informe favorable.

Aquest és el parer de qui subscriu que, no obstant el que s'indica, es sotmet a qualsevol altre millor fonamentat en dret.

Palma, 5 de juny de 2018
La cap del Servei Jurídic d'Agricultura